JUSTITSMINISTERIET
Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 5. august 2015
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Rasmus Hjalte Niess Olsen
Sagsnr.: 2015-0030-3629
Dok.: 1673979

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 10 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. juli 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Søren Pind
/
Esben Haugland

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 10 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

> ”Vil ministeren redegøre for anvendelsen af det eksisterende zoneforbud, der kan pålægges personer, der udviser en "særligt utryghedsskabende adfærd", herunder hvor mange påbud er der givet, hvor mange har klaget over påbuddet, hvor mange har overtrådt påbuddet og hvilke sanktioner har det givet i form af bøde, straf eller andet?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet og Rigsadvokaten.

Rigspolitiet har oplyst følgende:

> ”Rigspolitiet skal indledningsvis bemærke, at Rigspolitiet har forstået spørgsmålet således, at der ønskes oplysninger vedrørende zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 4, hvorefter der kan meddeles zoneforbud til personer, der har udvist en særligt utryghedsskabende adfærd.
>
> Rigspolitiet kan i den forbindelse oplyse, at det ikke er muligt via politiets systemer at lave et udtræk, der kan belyse antallet af meddelte zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 4, klager herover eller sigtelser for overtrædelse heraf.
>
> Besvarelse af denne del af spørgsmålet vil derfor forudsætte en meget ressourcekrævende manuel gennemgang af et stort antal sager i landets politikredse. Rigspolitiet har ikke umiddelbart fundet grundlag for at iværksætte en sådan manuel gennemgang.
>
> Det er dog muligt at lave en samlet opgørelse over antallet af sigtelser for overtrædelse af meddelte zoneforbud omfattende både zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2 og 4.
>
> Efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2, kan politiet meddele en person, som flere gange har overtrådt bestemmelsen i ordensbekendtgørelsens § 3, forbud imod at færdes frem og tilbage eller tage ophold inden for en afstand af 100 meter fra det sted, hvor den seneste overtrædelse er begået.
>
> Antallet af sigtelser for overtrædelse af zoneforbud meddelt efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2 og 4, for de sidste 5 år er på landsplan følgende:

År	2010	2011	2012	2013	2014
Antal	287	218	35	135	86

Antallet af sigtelser for overtrædelse af zoneforbud meddelt efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2 og 4, for 1. halvår af 2015 er på landsplan 35.

Rigspolitiet skal afslutningsvis bemærke, at tallene er behæftet med en vis usikkerhed, da Politiets Sagsstyringssystem (POLSAS) er et journaliserings- og sagssystem og ikke et egentligt statistiksystem."

Rigsadvokaten har oplyst følgende:

"**1.** Efter § 6, stk. 4, i ordensbekendtgørelsen kan politiet meddele personer, der har udvist en særligt utryghedsskabende adfærd, forbud imod at færdes frem og tilbage eller tage ophold inden for en radius af 500 meter fra det sted, hvor adfærden har fundet sted. Det er en betingelse for meddelelse af forbud, at der er grund til at tro, at den pågældende ellers vil gentage den særligt utryghedsskabende adfærd inden for det område, som forbuddet vil omfatte. Hvis geografiske eller andre hensyn tilsiger det, kan der fastsættes en radius af indtil 1.000 meter.

Bestemmelsen i § 6, stk. 4, blev oprindeligt indsat i ordensbekendtgørelsen ved bekendtgørelse nr. 540 af 11. juni 2009, som trådte i kraft den 15. juni 2009. Straffen for overtrædelse af et zoneforbud efter § 6, stk. 4, var oprindelig fængsel indtil 6 måneder, under særligt formildende omstændigheder dog bøde.

Med virkning fra den 1. juli 2014 er der sket en skærpelse af straffen for overtrædelse af zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 4. Overtrædelse straffes nu med fængsel indtil 1 år og 6 måneder, under særligt formildende omstændigheder dog med bøde, jf. ordensbekendtgørelsens § 18, stk. 2 (ændret ved bekendtgørelse nr. 61 af 10. juni 2014).

Forhøjelsen af strafferammen skete på baggrund af lov nr. 733 af 25. juni 2014 om initiativer mod rocker- og bandekriminalitet mv. Det fremgår af forarbejderne, at hensigten med den forhøjede strafferamme er, at det skal være muligt at tage højde for gentagne overtrædelser af zoneforbud ved udmålingen af straffen.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at straffen for overtrædelse af et zoneforbud i førstegangstilfælde, og hvor der alene er et forhold til pådømmelse, stadig forudsættes fastsat til ubetinget fængsel i 7 dage.

I andengangstilfælde, hvor der alene er et forhold til pådømmelse, forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 14 dage.

I tredjegangstilfælde, hvor der alene er et forhold til pådømmelse, forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 40 dage.

I fjerdegangstilfælde og derover vil det være op til domstolene på baggrund af de konkrete omstændigheder i de enkelte sager at beslutte, hvorledes straffen bør fastsættes. Det forudsættes dog, at der som udgangspunkt fastsættes en passende skærpet straf i forhold til ovennævnte strafpositioner.

I sager, hvor der er flere forhold til samtidig pådømmelse, forudsættes der ligeledes idømt en passende højere samlet straf (med udgangspunkt i ovennævnte strafpositioner).

Endelig fremgår det af forarbejderne, at fastsættelsen af straffen i øvrigt fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

2. Jeg har til brug for besvarelse af spørgsmålet om antallet af overtrådte forbud samt pålagte sanktioner i medfør af ordensbekendtgørelsen foretaget et elektronisk udtræk i politiets sagsbehandlingssystem (POLSAS). Det bemærkes, at udtrækket omfatter zoneforbud efter både ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2 og stk. 4, idet det ikke er muligt at udskille tallene for så vidt angår zoneforbud efter § 6, stk. 4.

Oplysningerne, der fremgår af tabellen nedenfor, vedrører fældende afgørelser i perioden fra 15. juni 2009 til 1. juli 2015.

Afgørelsestype	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Dom		79	174	65	26	67	15
Dom/kendelse - straffelovens §§ 68-70 (psykisk syge mv.)		4					3
Betinget dom			6	3	8		2
Betinget dom og bøde				3			
Delvis betinget dom					20	1	3
Udeblivelsesdom		2	1		1		4
Afgjort med bødeforelæg	1	3	1			1	
Andet				1			
Tiltalefrafald uden vilkår[1]		1	6	7	2	7	
Tiltalefrafald uden vilkår[2]		3	1		4		
Tiltale undladt med advarsel						1	
Total	**1**	**92**	**189**	**79**	**61**	**77**	**27**

[1] Tiltalefrafald i medfør af retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 4.

[2] Tiltalefrafald i medfør af retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 7.

Data for 2011 er til dels indeholdt Bornholms Politi, såfremt anmeldelsen har fundet sted efter 1. januar 2011. Data er analyseret på baggrund af POLSAS, bearbejdet i QlikView efter anklagemyndighedens ledelsesinformationssystem. Der tages forbehold for indtastningsfejl. Data er dynamiske, idet der tages højde for rettelser af indtastningsfejl, forsinkede opdateringer, nye afgørelser mv. Afgørelser er opgjort efter, hvilken gerningskode afgørelsen er sket efter. Der kan være en periodemæssig forskydning af afgørelsesdatoerne for bødeforelæg, herunder hvis bødeforelægget ikke vedtages, og sagen afgøres i retten, ligesom afgørelsen vil kunne ændres fra fældende til frifindende. Afgørelser er opgjort efter, hvor mange personer pr. journalnummer der er blevet afgjort. Der vil være en periodevis forskydning af data, da f.eks. antallet af afgørelser i 2011 kan vedrøre sigtelser rejst i 2010. Data er opdateret den 1. juli 2015.

3. Som eksempel på en sag, hvor der er sket domfældelse for overtrædelse af et zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 4, kan jeg henvise til Østre Landsrets dom afsagt den 29. april 2011 gengivet i Tidsskrift for Kriminalret 2011, s. 719. I den pågældende sag havde tiltalte i september 2010 overtrådt et forbud mod at færdes eller tage ophold i et område på Nørrebro omkring Jægersborggade 13 gange. Tiltalte var i april 2010 straffet med 9 måneders fængsel for bl.a. 30 overtrædelser af zoneforbud på Nørrebro og 26 tilfælde af salg eller besiddelse af hash her. Tiltalte var derefter prøveløsladt i juli 2010 med en reststraf på 92 dage. Tiltalte blev nu henset til den systematiske overtrædelse af zoneforbuddet idømt en fællesstraf på 6 måneder omfattende reststraffen på 92 dage, jf. ordensbekendtgørelsen § 18, stk. 2, jf. § 6, stk. 4.

Som eksempler på utrykte afgørelser, hvor forholdet i alle sager er begået forud for strafskærpelsen den 1. juli 2014, kan jeg henvise til følgende byretsdomme fra anklagemyndighedens vidensbase:

- Tiltalte blev ved dom af 19. oktober 2010 afsagt af Københavns Byret idømt fængsel i 3 måneder for 14 tilfælde af overtrædelse af et zoneforbud.
- Tiltalte blev ved dom af 10. november 2010 afsagt af Københavns Byret idømt fængsel i 30 dage for 8 tilfælde af overtrædelse af et zoneforbud.
- Tiltalte blev ved dom af 26. november 2010 afsagt af Københavns Byret idømt fængsel i 5 måneder for 24 tilfælde af overtrædelse af et zoneforbud. Der var tale om en fællesstraf omfattende en reststraf på 32 dages fængsel. Retten lagde ved afgørelsen bl.a. vægt på antallet af overtrædelser samt på, at forholdene var begået i prøvetiden med hensyn til en prøveløsladelse
- Tiltalte blev ved dom af 6. januar 2011 afsagt af Københavns Byret idømt fængsel i 60 dage for 8 tilfælde af overtrædelse af et zoneforbud. Tiltalte var tidligere straffet én gang for overtrædelse af et zoneforbud.
- Tiltalte blev ved dom af 3. februar 2011 afsagt af Københavns Byret idømt 30 dages fængsel for 6 tilfælde af overtrædelse af et zoneforbud. Der var tale om en tillægsstraf til en tidligere dom. Tiltalte var blandt andet tidligere straffet én gang for overtrædelse af et zoneforbud.

- Tiltalte blev ved dom af 12. august 2011 afsagt af Retten i Odense idømt 7 dages betinget fængsel for et tilfælde af overtrædelse af et zoneforbud. Retten lagde ved afgørelsen vægt på, at tiltalte ikke tidligere var straffet, tiltaltes unge alder, at tiltalte ikke blev sigtet for strafbart forhold i forbindelse med zoneforbuddet og oplysninger om tiltaltes personlige forhold, herunder at han var startet i et skoleforløb.

Rigsadvokaten har endvidere kontaktet Københavns Politi, Københavns Vestegns Politi og Fyns Politi om politikredsenes umiddelbare kendskab til eventuelle sager, hvor forholdet er begået efter den 1. juli 2014. Københavns Vestegns Politi har i den forbindelse umiddelbart henvist til en enkelt afgørelse, hvor tiltalte, der var 17 år, ved dom af 26. februar 2015 afsagt af Retten i Glostrup blev idømt 7 dages betinget fængsel for 2 tilfælde af overtrædelse af et zoneforbud. Retten fandt det konkret forsvarligt at gøre straffen betinget. Retten lagde herved vægt på tiltaltes unge alder og på, at tiltalte var i en positiv udvikling under tilsyn af kommunen. Københavns Vestegns Politi har endvidere henvist til en anden sag om flere overtrædelser af zoneforbud, hvor den pågældende dog også er dømt for flere andre forhold, og dommen er anket til landsretten.

4. Som det fremgår af dommene, der er refereret ovenfor, fastsættes straffen for overtrædelse af et zoneforbud, herunder ved flere overtrædelser til samtidig pådømmelse eller i gentagelsestilfælde, efter en samlet konkret vurdering af omstændighederne i sagen. Lovændringen fra 2014 indeholder nærmere angivelser af strafniveauet for overtrædelse af et zoneforbud, når det gælder overtrædelser begået efter den 1. juli 2014, jf. pkt. 1 ovenfor."